Job 15-17

Review…

TESTING Job…
TWICE Satan came before the Lord – and demanded to TEST Job…
The FIRST time Job lost EVERYTHING in a moment – but he worshiped the Lord!
The SECOND time Satan struck him with painful boils – all over his body!
But Job did NOT sin – either in his ACTIONS or with his WORDS!
The THREE friends of Job arrived for COMFORT him…
Eliphaz ACCUSED Job - of having HIDDEN sin [verified by a spirit] …
Bildad REBUKED Job – for having HIDDEN sin [verified by the wisdom of the Fathers] …
Zophar ADMONISHED Job – for having HIDDEN sin [saying who can know the ways of God] …
Job replied – his friends had NO wisdom – there was no HIDDEN sin!
Everyone knew the LORD had done this to him – in spite of him being JUST!
REMINDER: Hebrew POETRY…
Hebrew POETRY does not attempt to RHYME words – it is not based on similar sounds…
Hebrew POETRY is formed by the COMPARING or CONTRASTING ideas…
An idea will be stated – then a number of verses will be dedicated to COMPARING it…
OR we will see the idea CONTRASTED – a RHYME of COMPARING or CONTRASTING ideas!

Lot of Problems… (3 points) READ THE VERSES WITH THE TEACHING

madamo nga Problema… (3 points) READ THE VERSES WITH THE TEACHING

1st – Eliphaz SECOND response – Chapter 15
1st – Ang IKADUHA nga sabat ni Elifaz – Kapitulo 15
1st –The ACCUSATION… vs. 1-10
1st –Ang AKUSASYON… vs. 1-10
Then Eliphaz the Temanite replied… vs. 1
Dayon nagsabat si Elifaz nga taga-Teman… vs. 1
The SECOND section of Job – Chapters 3-37 – the Wisdom of Men…
Ang IKADUHA nga bahin sang Job - Kapitulo 3-37 - ang Kaalam sang Tawo…
Broken up into THREE rounds of debate – between Job and his THREE friends…
Gintunga sa TATLO ka bahin sang pagbinaisay - sa tunga ni Job kag sang iya TATLO ka mga abyan…
After each FRIEND gives their OPINION – Job will respond and defend himself…
Matapos maghatag sang OPINYON ang kada ABYAN - Si Job magasabat kag magadepensa sang iya kaugalingon…
This SECOND response of Eliphaz - begins the SECOND round of the DEBATES!
Ini nga IKADUHA nga sabat ni Elifaz - magasugod ang IKADUHA nga bahin sang PAGBAISAY!
No fear… vs. 2-4
Wala sang kahadlok… vs. 2-4
A WISE man would not answer with such EMPTY talk - you are nothing but a windbag…
Ang MAALAM nga tawo wala nagahambal sing WALA sing PULOS - wala pulos ang imo ginapanghambal…
The wise do not engage in empty chatter - what good are such words…
Wala siya nagapakigbais sa wala sing pulos nga mga pulong - wala gid sang maayo sa imo ginapanghambal…
You have [imperfect] no FEAR of God – nor do you pray to Him!
Wala ka [imperfect] sang KAHADLOK sa Ginoo – wala ka nagapangamuyo sa Iya!

Eliphaz is the most critical of the THREE friends of Job – he is the hardest on him…
Si Elifaz ang pinakabudlay sa TATLO ka abyan ni Job - siya ang pinakasakit maghambal sa iya…
He begins his SECOND round – by accusing Job of being full of EMPTY talk – a windbag…
Ginsugdan niya ang IKADUHA nga pagbaisay - paagi sa pag-akusar kay Job nga WALA sang PULOS ang iya ginapanghambal - daw sa hangin lang…
But Eliphaz goes father – and accuses Job of having no FEAR of God!
Pero si Elifaz nagsugpon pa gid - kag gin-akusahan si Job nga wala KAHADLOK sa Ginoo!
Which is another way of saying – Job did NOT know God!
Ang buot silingon sini nga - si Job WALA nakakilala sa Ginoo!
If you listen to the things the world says today – they are terrifying…
Kung aton pamatian ang mga butang nga ginahambal sang kalibutan - makahaladlok gid ini…
There is no God – we are an accident of evolution – there is no sin…
Wala sang Ginoo - aksidente lang kita sang ebolusyon - wala sang sala…
All of this EMPTY talk – devoid of WISDOM – comes from a lack of FEAR of God!
Tanan ini WALA sang PULOS - wala sang KAALAM - kulang sang KAHADLOK sa Ginoo!
People mock God today - make Jesus a curse word - as if there is no consequence…
Subong ginayaguta sang mga tawo ang Ginoo - ginahimo nga pangsumpa ang ngalan ni Jesus - wala sila kabalo kung ano ang ila dangatan sa paghimo sini…
Because they do not FEAR the judgment seat – they do not fear the Lake of fire…
Tungod kay wala sila NAHADLOK sa hukom sang Dios - wala sila nahadlok sa linaw nga kalayo…
But there are only two kinds of people when it comes to God…
Pero sa Ginoo may duha lang ka klase sang tawo…
Wise sinners who FEAR the Lord and saw their need for Jesus - and those who did not!
Mga maalam nga makasasala nga may KAHADLOK sa Ginoo kag kabalo sila nga kinahanglan nila si Jesus - kag ang wala nagakahadlok sa Ginoo!
Psalm 111:10 – "The fear of the LORD *is* the beginning of wisdom…"
Salmo 111:10 – "Kon ang isa ka tawo gusto nga magmaalamon, dapat magtahod siya sa Ginoo…"
No truth… vs. 5-6
Wala sang kamatuoran… vs. 5-6
Your sins are telling [piel] your mouth what to say - words based on clever deception…
Ang imo mga ginapanghambal [piel] bunga sang imo kalautan - Kag ginadayaan mo ang iban paagi sa imo mga pulong…
Your own mouth condemns you - not I - your own lips testify against you!
Indi na kinahanglan nga hukman - ko pa ikaw - ang imo mismo ginapanghambal amo ang nagapamatuod kontra sa imo!
Eliphaz point – the words of Job – revealed what was in the heart of Job!
Ginapakita ni Elifaz - nga ang ginapanghambal ni Job - gapahayag kung ano ang ara sa iya tagipusuon!
Luke 6:45 - "Out of the abundance of the heart the mouth speaks."
Lucas 6:45 - "Ang maayo nga tawo nagahambal sang maayo kay maayo ang iya tagipusuon."
We may try and hide our sin – do our best to keep others from knowing…
Basi pwede naton taguon ang aton sala – himuon ang aton tanan nga ikasarang para indi mahibaluan sang iban nga tawo…
But our WORDS – ACTIONS – FRUIT – never lie…
Pero ang aton PULONG – BUHAT – BUNGA – wala nagabutig…
They reveal what is in our HEART – and one day we will have to answer for them!
Ginapakita sini kung ano ang ara sa aton TAGIPUSUON - kag salabton naton ini sa Ginoo!
Matthew 12:36 – "I say to you that for every idle word men may speak, they will give account of it in the day of judgment."

Mateo 12:36 – "Sa pagkamatuod, sa adlaw sang paghukom, ang kada isa magapanabat sa Dios sa iya mga ginahambal nga wala sing pulos."
No WISDOM… vs. 7-10
Wala sang KAALAM… vs. 7-10
Were you the first person ever born - were you born before the hills were made…
Nagahunahuna ka bala nga ikaw ang una nga natawo - natawo ka na bala antes gintuga ang mga bukid…
Were you listening at Gods [אֱלוֹהַּ] secret council - do you have a monopoly on wisdom…
Nabatian mo na bala [אֱלוֹהַּ] ang mga plano sang Dios - ikaw lang bala ang maalam…
What do you know that we do not - what do you understand - ano bala ang imo naintiendihan nga wala man namon naintiendihan…
On our side are aged - gray-haired men - much older than your father!
Nakatuon kami sa mga tawo nga tigulang na - ubanon - ang mga buhok - mas tigulang pa sa imo amay!
Eliphaz ALMOST comes to the RIGHT conclusion – WHERE WERE YOU…
Si Elifaz MALAPIT na lang sa HUSTO nga pagbinagbinag - SA DIIN KA…
God would ask this same question when He finally steps in – **Job 38:4**
Amo man ini ang pamangkot kay Job sang nagsabat na ang Ginoo - **Job 38:4**
But then he brings it back to a CONTEST of OPINIONS – we know as MUCH as you know…
Pero ginbalik niya ini sa pag PAINDISANAY sang mga OPINYON - kabalo kami kung ANO ang imo mga nahibaluan…
And OUR side is the WISDOM of the OLD men [more on this in a moment]!
Kag sa AMON nga bahin amo ang KAALAM nga halin sa amon KATIGULANGAN nga mga lalaki [more on this in a moment]!
It is almost a cliché – older people looking at the ignorance and arrogance of youth…
Pirme naton ini mabatian - ang mga tigulang nagatan-aw sa pagka-ignorante kag pagka-matinaastaason sang mga pamatan-on…
Youth who THINK they know it all – but have so little experience – they know NOTHING!
Ang mga pamatan-on NAGAHUNAHUNA nga kabalo na sila sang tanan - pero gamay lang ang ila inagyan - WALA sila sang nabal-an!
The problem is - we ALL lack wisdom – the oldest person still knows NOTHING…
Ang problema - TANAN kita kulang sa kaalam - ang pinakatigulang nga tawo WALA gihapon sang nabal-an…
Which is why the ONLY place to find TRUE wisdom – is to ask for it from the Lord!
Amo ina nga makapangita lang kita sang MATUOD nga kaalam sa ISA lang gid ka paagi - ang pagpamangkot sa Ginoo!
James 1:5 – "[Since we lack] wisdom - let [us] ask of God - who gives to all liberally and without reproach - and it will be given…"
Santiago 1:5 – "[Kon may ara sa inyo nga kulang sang] kaalam - magpangayo [kita] siya sa Dios - kag ang Dios magahatag sini sa iya nga wala sing hawid-hawid kag aligutgot…"
2nd – The CONCLUSION… vs. 11-16
2nd – Ang PAGHINAKOP… vs. 11-16
None are good…
Wala sang maayo…
Is Gods comfort too little for you - is His gentle word not enough…
Kulang pa bala ang pagpabakod sang Ginoo sa imo - kulang pa bala iya maluluy-on nga mga pulong…
What has taken away your reason - what do your eyes wink at [or desire] …

Ngaa nagapadala ka sa imo balatyagon - ano bala ang nagpabulag sa imo sa kamatuoran [ukon handom] …
That you turn against God - and say all these evil things…
Nga naakig ka gid sa Dios - kag naghambal sinang malain nga mga pulong kontra sa iya…
Can any mortal be pure - can anyone born of a woman be just!
Mahimo bala sang tawo nga magkabuhi nga matinlo - kag matarong!
God does not even trust the angels - even the heavens are not absolutely pure in his sight…
Wala gani nagasalig ang Dios sa iya mga anghel - Kon ining langitnon nga mga tinuga indi gani matinlo sa iya panulok…
How much less pure is a corrupt and sinful person with a thirst for wickedness!
Ang tawo pa ayhan, nga malaot kag makasasala, kag ginauhaw sa paghimo sang malain!
Eliphaz did NOT know what the SIN of Job was…
WALA kabalo si Elifaz kung ano ang SALA ni Job…
He questions Job – what has taken away your REASON…
Ginpamangkot niya si Job - ano bala ang nagpabulag sa imo sa KAMATUORAN…
What SIN are you winking at – that caused you to TURN away from God…
Ano nga SALA ang imo ginhimo - ang hinungdan ngaa NAGPALAYO ka sa Ginoo…
Because for SURE Job was not PURE – no person can be – **Romans 3:23**
Tungod SIGURADO si Job indi PUTLI - kag wala sang tawo nga putli – **Roma 3:23**
Circular arguments…
Sulit-sulit nga pagbaisay…
At this point in the book – we DEFINITELY see a pattern emerging…
Sa sini nga punto sang libro - may MAKITA kita diri nga pagsulundan…
Job is accused of having some HIDDEN sin – bad things ONLY happen to bad people…
Gin-akusahan si Job nga may GINATAGO nga sala - ang malain nga mga butang nagakatabo LANG sa malain nga mga tawo…
And Job will REPLY by vehemently defending his innocence!
Kag si Job NAGASABAT nga nagapamatok sa pagdepensa sang iya pagkamatarong!
BOTH Job and his FRIENDS make valid arguments – at FIRST we can agree with BOTH!
Si Job kag ang iya mga ABYAN PAREHO nga may matarong nga mga sabat - sa UNA makaugyon kita sa ILA!
The problem is they are pointing out ONE side of the STORY …
Ang problema nagatudlo sila sang ISA lang ka bahin sang ISTORYA …
Rather taking the time to get the WHOLE picture – and KNOW the TRUTH!
Sa baylo nga maghatag sila sang tion sa pagkuha sang BUG-OS nga istorya - kag HIBALUON ang KAMATUORAN!
There is always a TEMPTATION to listen to ONE side of a story – and it SEEMS right…
May ara gid pirme NAGASULAY sa aton nga magpamati sa ISA lang ka bahin sang istorya - kag DAW husto gid ini…
UNTIL we hear the OTHER side – and realize there was MORE to the story…
HASTA mabatian naton ang PIHAK nga bahin - kag mahibaluan naton nga MADAMO pa gali sang sugpon sa istorya…
We must NOT just listen to one side - take the time to hear the whole story!
Dapat INDI lang kita mamati sa isa lang ka bahin - kundi maghatag gid sang tion nga pamatian ang bug-os nga istorya!
Proverbs 18:17 - "The first to speak… sounds right - until the cross-examination begins."
Hulubaton 18:17 - "Ang una nga magpamatuod sa korte… daw amo na ang husto - hasta nga ang iya kontra naman ang mag-usisa sa iya."
3rd – The THIRD validation… vs. 17-19

3rd – Ang IKATATLO nga pamatuod… vs. 17-19
In my EXPERIENCE… vs. 17
Sa akon nga naeksperiensyahan… vs. 17
I will tell [piel] you – hear [imperative] me – I will answer you from my own experience!
Sugiran ko [piel] ikaw – pamatii [imperative] ako – kag paathagan ko ikaw sang akon naeksperiensyahan!
Eliphaz has already used an ANGEL – as proof against Job – **Job 4:15**
Naggamit na si Elifaz sang ANGHEL - pamatuod niya batok kay Job – **Job 4:15**
Bildad used the TRADITIONS of the fathers – as proof – **Job 8:8**
Si Bildad naggamit sang TRADISYON sang mga KATIGULANGAN - iya nga pamatuod – **Job 8:8**
Eliphaz now gives the THIRD validation – PROOF of the hidden sin of Job – EXPERIENCE!
Karon si Elifaz naghatag sang IKATATLO nga pamatuod - sang natago nga sala ni Job - EKSPERIENSYA!
The problem with using EXPERIENCE to establish TRUTH…
Ang problema kay ginagamit naton ang EKSPERIENSYA para magtukod sang KAMATUORAN…
Is we are basing TRUTH on our OPINION – what we think based on our EXPERIENCES…
Kung ginabase lang naton ang KAMATUORAN sa aton nga OPINYON - ang aton hunahuna base sa aton mga EKSPERIENSYA…
Which makes TRUTH relative – based on my life this is what is RIGHT to me…
Amo ina nga ang KAMATUORAN anggid lang - amo ini ang HUSTO base sa akon kabuhi…
But others experiences might be different – so TRUTH may not be the same for them!
Pero basi ang eksperiensya sang iban lain - amo nga ang KAMATUORAN indi man pareho sa ila!
Which is why we cannot rely on what our EXPERIENCE tells us!
Amo ina nga indi kita magdepende kung ano ang ginahambal sang aton nga EKSPERIENSYA!
Proverbs 16:25 – "There is a way that seems right to a man – but its end is the way of death."
Hulubaton 16:25 – "Mahimo nga nagahunahuna ka nga ara ka sa husto nga dalan – pero gali ang padulungan sini amo ang kamatayon."
Confirmed… vs. 18-19
Ginpamatud-an… vs. 18-19
Confirmed by the reports of wise men who heard the same thing from their fathers…
Makasugid man parte sini ang maalamon nga mga tawo nga nakatuon sa ila mga katigulangan…
From those to whom the land was given long before any [strangers] arrived!
Mga maalamon gid sila, kay sila lang ang nagapanag-iya sang ila duta kag wala sing mga taga-iban nga lugar [strangers] nga nagsakop sa ila!
Not just personal EXPERIENCE – it was CONFIRMED by the wise men of OLD!
Indi lang personal nga INAGIHAN - ini GINPAMATUD-AN sang maalamon nga mga KATIGULANGAN!
Let us be perfectly clear – TRUTH is NOT a matter of popular opinion…
Mangin maathag kita - ang KAMATUORAN WALA ginabase sa bantog nga opinyon…
It does NOT matter how many people agree – if they make it a LAW – **Romans 3:4**
INDI importante kung pila ka mga tawo ang nag-ugyon - kung himuon nila ini nga KASUGUAN – **Roma 3:4**
The WORD of God has to be the ONLY source of TRUTH – **John 17:17**
Ang PULONG sang Dios amo LANG gid ang ginhalinan sang KAMATUORAN – **Juan 17:17**
4th - The EXPERIENCE of Eliphaz… vs. 20-35
4th - Ang EKSPERIENSYA ni Elifaz… vs. 20-35
The wicked… vs. 20-24
Ang malaot… vs. 20-24
The WICKED writhe in pain throughout their lives - trouble are stored up for the ruthless…

Ang MALAOT nga tawo nagaantos sa bug-os niya nga kabuhi - ang kagamo ginatigana para sa mga mapintas…
Sounds of terror rings in their ears - even on good days they fear the attack of the destroyer…
Permi siya ginakulbaan - kag bisan sa tion nga wala sing katalagman ginakulbaan siya nga basi salakayon siya sang mga tulisan…
They dare not go out into the darkness - for fear they will be murdered…
Nahadlok siya magkadto sa dulom - kay basi patyon siya…
They wander saying - where can I find bread - they know their day of destruction is near!
Nagatalang-talang siya sa pagpangita - sang pagkaon bisan diin - nahibaluan niya nga malapit na siya mapatay!
WICKED – someone who has SINNED – someone who is GUILTY…
MALAOT - tawo nga NAKASALA - tawo nga NAKONSENSYA…
We come back to the foundation of the argument of the THREE friends…
Magabalik kita sa ginhalinan sang pagbaisay sang TATLO ka mag-abyan…
Job lost everything – suffered – because he was WICKED!
Nadula kay Job ang tanan - nag-antos - tungod kay siya MALAOT!
Temporary blessing… vs. 24-30
Umalagi nga pagpakamaayo… vs. 24-30
That dark day terrifies – they live in distress and anguish – like a king preparing for battle…
Puwerte ang iya kakulba – nagakabuhi sila sa kasisit-an kag kaugot – pareho sa hari nga manugsalakay sa inaway…
For they shake their fists at God – defying the Almighty…
Kay nagabato siya sa Ginoo – nagarebelde siya sa Dios nga Makagagahom…
Holding their strong shields – they defiantly charge against Him!
Daw pareho lang nga nagauyat siya sang mabakod nga taming – kag gusto gid nga kontrahon ang Dios!
These wicked people are heavy [piel] and prosperous – their waists [are SUPER fat] …
Ang mga malaot nga tawo mabug-at [piel] kag bugana – ang ila hawak [matambok] …
But their cities will be ruined – they will live in abandoned houses ready to tumble down…
Magaestar siya sa guba nga mga banwa – sa mga balay nga wala sing may nagaestar kag daw sa marumpag na…
Their riches will not last – wealth will not endure – possessions will be lost…
Indi na siya padayon nga magamanggaranon – ang iya manggad indi magdugay – kag ang iya pagkabutang indi magdamo sa duta…
They will not escape the darkness – the burning sun will wither their shoots…
Indi siya makapalagyo sa kalaglagan – mangin pareho siya sa kahoy nga ang mga salingsing sini masunog…
And the breath of God will destroy them!
Madula ang tanan niya nga pagkabutang sa isa lang ka paghuyop sang Dios!
In defense of the OBSERVATION of Job – who argued God lets the wicked prosper…
Sa pagpangapin sang PAGPANILAG ni Job - nga nagbais sa Ginoo ngaa ginapabay-an Niya ang malaot nga mag-uswag…
The EXPERIENCE of Eliphaz was – their prosperity did NOT last…
Ang INAGIHAN ni Elifaz nga - ang ila kabuganaan WALA nagdugay…
Those who shake their fists at God – might be SUPER fat one day – and destroyed the next!
Sa mga nagabato sa Ginoo - magaabot ang adlaw nga basi mangin TUMAN kamo ka tambok - kag gub-on ang masunod!
Do not be Fooled… vs. 31-35
Indi magpadala sa madaya… vs. 31-35

Let them no longer fool themselves by trusting in empty riches - emptiness is their reward…
Indi niya pagdayaan ang iya kaugalingon paagi sa pagsalig sa mga butang nga wala sing pulos - kay wala gid siya sing may makuha sa sini…
Like trees - they will be cut down in the prime of life - branches will never again be green…
Pareho sa kahoy - they will be cut down in the prime of life - branches will never again be green…
They will be like a vine whose grapes are harvested too early…
Mangin pareho siya sa ubas nga nagakapulak ang iya hilaw nga mga bunga…
Like an olive tree that loses its blossoms before the fruit can form [no fruit] …
ukon pareho sa kahoy nga olibo nga nagakapulak ang iya mga bulak [wala sang bunga] …
For the godless are BARREN - their homes enriched through bribery - will BURN…
Kay ang mga indi diosnon magakalamatay nga WALA SANG mga KALIWAT - kag ang mga balay nga ginpatindog nila paagi sa pagpanguwarta - MAGAKALASUNOG…
They CONCEIVE trouble and give birth to EVIL - their womb produces DECEIT!
NAGAHUNAHUNA sila permi sa pagpanggamo, paghimo sang malain - kag PAGPANGDAYA!
Since the WICKED – only have TEMPORARY blessings – do NOT be fooled!
Tungod kay ang MALAOT - maka-angkon sang UMALAGI lang nga pagpakamaayo - INDI magpadaya!
The momentary rewards of sin – are NOT worth the loss of family and fortune!
Ang umalagi lang nga padya sang sala - INDI takos nga madulaan sang pamilya kag manggad!

2ND – FIFTH speech of Job – Chapter 16
2ND – Ang IKALIMA nga paghambal ni Job – Kapitulo 16
1st – MISERABLE comforters… vs. 1-6
1st – MAKALULUOY nga manugpabakod… vs. 1-6
Then Job spoke again… vs. 1
Dayon nagsabat liwat si Job… vs. 1
Job felt the need to constantly defend himself against his friends – but it did NOT help!
Nabatyagan ni Job nga kinahanglan padayon niya nga depensahan ang iya kaugalingon batok sa iya mga abyan - pero WALA ini nakabulig!
People are going to say BAD things about us – false accusations…
Ang tawo nagahambal sang mga MALAIN nga mga butang parte sa aton - sala nga mga akusasyon…
We can DEFEND ourselves - run around putting out all the little fires…
Pwede kita MAGDEPENSA sa aton nga kaugalingon - magahingagaw nga masulbar ang mga gagmay nga problema…
But no sooner to we extinguish one – than ANOTHER accusation pops up!
Pero sa indi madugay nga masulbar ang isa - magatuhaw naman nga LAIN nga akusasyon!
We should NOT react every time someone spread a lie about us…
Kung may tawo nga magpalapta sang indi matuod parte sa aton INDI kita dapat magsabat…
If we do - we will WASTE all our time and effort – rather than using it to SERVE God!
Kung magsabat kita sa ila - NAGAUSIK lang kita sang aton oras kag kusog - sa baylo gamiton naton ini sa PAG-ALAGAD sa Ginoo!
If we are GUILTY - then we need to REPENT / if not – then who CARES what people say…
Kung NAKASALA gid man kita - gani MAGHINULSOL kita / pero kung wala kita nakasala - pabay-i sila sa ila mga ginapanghambal…
God knows we are INNOCENT – and He is the only one who really matters…
Ang Ginoo nakabalo nga INOSENTE kita - kag Siya lang gid ang pinakaimportante…
Do not be distracted by the comments – instead keep our eyes on Jesus!
INDI ka dapat matublag sa mga ginahambal parte sa imo - sa baylo ituon ang imo panulok kay Jesus!

No encouragement… vs. 2-6
Wala sang pagpalig-on
I have heard all this before - what miserable comforters you are!
Nabatian ko na ina sang una pa - imbes nga lipayon ninyo ako, ginapasubo pa gani ninyo ako tapat!
Will you ever stop blowing hot air - what makes you keep on talking…
Indi na bala kamo mag-untat sa paghambal sing wala sing pulos - ano gid bala ang nagatublag sa inyo nga sagi kamo ka bais sa akon…
I could say the same if you were in my place - spout off criticism and shake my head at you…
Kon kamo sa akon lugar, makahambal man ako pareho sa inyo ginahambal sa akon - Waswasan ko man kamo hambal kag magalungo-lungo sang akon ulo sa inyo…
But if it were me - I would encourage [piel] you - I would try to take away your grief!
Pero indi ko ina paghimuon - Sa baylo, mahambal ako sang mga pulong nga makapabaskog [piel] sa inyo - kag makalipay sa inyo!
Instead - I suffer if I defend myself - and I suffer no less if I refuse to speak!
Pero sa karon - ang akon kasakit nagapadayon bisan ano pa ang akon ihambal - kag kon maghipos man ako indi gihapon ini madula!
Job points out the HYPOCRISY [NT] of his friends – miserable comforters…
Ginapakita ni Job ang pagka HIPOKRITO sang iya mga abyan - nga makaluluoy nga mga manugpabakod…
If their roles were reversed – they would WANT to be COMFORTED…
Kung pwede baliskaron ang ila katungdanan - GUSTO man nila sang PAGPABAKOD…
But rather than help – they were the ones doing the WOUNDING!
Sa baylo nga magbulig - ginapadako pa gid nila ang PILAS ni Job!
How do we respond when we see a brother or sister who is HURTING…
Kung may utod kita nga NASAKITAN paano kita magbulig sa ila…
When a believer is in trouble – and needs help - Christians tend to ATTACK…
Kung ang tumuluo ara sa kagamo - kag kinahanglan sang bulig - masami sang mga tumuluo NAGASALAKAY pa gid…
Rather than picking them up - they instead are quick to JUDGE…
Imbes nga pabangunon sila - maabtik pa sila nga NAGAHUKOM…
Christians unfortunately are famous for SHOOTING their wounded!
Masubo kay ang mga tumuluo bantog sa PAGMULAY sa mga naga-antos!
Or the tendency is to LEAVE those in need alone - when we should be LOVING them!
Huyog nila nga PABAY-AN ang mga nagakinahanglan - dapat naton sila HIGUGMAON!
John 13:35 - "All will know you are My disciples, if you have love for one another."
Juan 13:35 - "Kon nagahigugmaanay kamo, ina mahibaluan sang tanan nga kamo akon mga sumulunod."
2nd – The LONELINESS… vs. 7-17
2nd – Ang KASUBO… vs. 7-17
The evidence… vs. 7-11
Ang ebidensya… vs. 7-11
O God - You have ground me down - and devastated my family…
O Dios - ginpakapuyan mo ako - ginlaglag mo ang bug-os ko nga panimalay…
As if to prove I have sinned You have reduced me to skin and bones!
Ginpakurinot mo ako; puwerte na sa akon kaniwang, kag suno sa iban ini nagapamatuod nga nakasala ako!
God hates me and angrily tears me apart - snaps His teeth at me - pierces me with His eyes…
Sa imo kaakig, O Dios, ginsalakay mo ako - daw pareho ka sa mabangis nga sapat nga naggus-ab sang akon unod - kag gintulok sang masakit nga daw sa kaaway mo ako…

People jeer and laugh at me - they slap my cheek in contempt - a mob gathers against me…
Ginyaguta kag ginkadlawan ako sang mga tawo - gintampa nila ako sa guya sa pagtamay sa akon - nag-isa sila kontra sa akon…
God has handed me over to sinners - He has tossed me into the hands of the wicked!
Gintugyan ako sang Dios sa kamot sang malaot - kag makasasala nga mga tawo!
Job felt absolutely ALONE – he had no family [wife was still alive – but no comfort] – **Job 2:9**
Nabatyagan ni Job nga NAGAISAHANON siya - wala siya sang pamilya [buhi pa ang iya nga asawa – pero wala nagapabakod sa iya] – **Job 2:9**
Physically he was emaciated – all that was left was skin and bones…
Nagniwang gid si Job - ang nabilin na lang sa iya amo ang iya panit kag tul-an…
He assumed God HATED him – angrily tearing his life apart…
Nagahaum siya nga GINADUMTAN siya sang Ginoo - ginguba ang iya nga kabuhi…
And now he had been tossed into the hands of the WICKED – his THREE friends!
Kag karon gintugyan siya sa kamot sang MALAOT - ang iya TATLO ka mga abyan!
Job needed a KIND word from someone – anyone – to let him know he was NOT alone!
Kinahanglan ni Job sang PAGPABAKOD halin sa tawo – bisan sin-o – agod mabatyagan niya nga WALA siya nagaisahanon!
Proverbs 16:24 - "Kind words are like honey–sweet to the soul and healthy for the body."
Hulubaton 16:24 - "Ang matam-is nga mga pulong pareho sa dugos; makapalipay kag makapabaskog ini sa kabuhi sang tawo."
The result... vs. 12-17
Ang resulta... vs. 12-17
I was living quietly until He shattered me - He took me by the neck and broke me in pieces…
Maayo ang akon kahimtangan sadto, pero ginlaglag niya ako - daw sa ginkuga niya ako kag gindugmok. Ginhimo niya ako nga iya iliguon…
Then He set me up as his target - and now His archers surround me…
Ginlibutan ako sang iya mga manugpana - kag ginpana nga wala sing luoy-luoy…
His arrows pierce me without mercy - the ground is wet with my blood!
Natuhog ang akon batobato - kag nag-awas ang akon apdo sa duta!
Again and again he smashes against me - charging at me like a warrior!
Wala untat ang pagpilas niya sa akon - daw isa siya ka soldado nga nagasalakay sa akon!
I wear burlap to show my grief - my pride lies in the dust…
Nagasuksok ako sang sako - kag nagapungko sa duta sa pagpangasubo…
My eyes are red with weeping - dark shadows circle my eyes…
Nagapalamula ang akon guya sa sobra nga hibi - kag nagapalamarok ang akon mata…
Yet I have done no wrong - and my prayer is pure!
Wala gid ako sang may nahimo nga sala - kag sinsero gid ako sa akon pagpangamuyo!
When God is WORKING in our lives – it is easy to FORGET He loves us…
Kung ang Ginoo NAGAPANGHIKOT sa aton nga kabuhi - mahapos KALIMTAN ang Iya paghigugma sa aton…
Because the Lord SCOURGES every son whom He receives – **Hebrews 12:6**
Kay GINAHANOT sang Ginoo ang tanan nga ginakabig niya nga iya mga anak - **Hebreo 12:6**
Rather than realizing our HARDSHIPS are the verification we are children of God…
Ang mga KABUDLAYAN nga nagaabot sa aton pamatuod ina nga anak kita sang Dios…
We get the impression God is just ANGRY with us – wants to hurt us…
Masami nagapanumdum kita nga AKIG ang Ginoo sa aton - gusto Niya sakiton kita…
We assume that God is up there with His holy 2x4 ready to smack us down when we SIN…
Nagahunahuna kita nga ang Ginoo nagauyat sang iya balaan nga 2x4 nagahanda sa paghampak sa aton kung makasala kita…

We can mistakenly think EVERYONE is against us – even God!
Kis-a nagahunahuna kita nga ang TANAN nagapamatok sa aton - bisan ang Ginoo!
But it is just the OPPOSITE – God is showing us His love – desiring to teach us to live HOLY!
Pero KABALISKARAN lang ina - Ang Ginoo nagapakita sa aton sang Iya gugma - nagahandom sa pagtudlo sa aton nga magkabuhi sang BALAAN nga kabuhi!
Philippians 1:6 – "Being confident of this very thing, that He who has begun a good work in you will complete it until the day of Jesus Christ."
Filipos 1:6 – "Nasiguro ko gid nga ang Dios nga nagsugod sa paghimo sang maayo nga mga butang sa inyo magapadayon gid sa paghimo sini hasta sa adlaw nga si Cristo Jesus magbalik."
3rd – The Advocate… vs. 18-22
3rd – Ang Manuglaygay… vs. 18-22
O earth - do not conceal my blood - let it cry out on my behalf…
Pareho ako sa tawo nga ginpatay nga nagapangabay sa duta - nga indi pagtabunan ang iya dugo - sa wala pa niya maangkon ang hustisya…
Even now my witness is in heaven - my ADVOCATE is there on high…
Bisan karon ang akon saksi ara sa langit - Siya ang MAGASILING nga wala ako sing sala…
My friends scorn me - but I pour out my tears to God!
Ang akon mga abyan nagatamay sa akon - pero nagahibi ako sa Dios sa pagpangayo sang bulig!
I need someone to MEDIATE between God and me - as a person mediates between friends…
Ang akon saksi amo ang magapakitluoy sa Dios para sa akon - pareho sa isa ka tawo nga nagapakitluoy para sa iya abyan…
For soon I must go down that road from which I will never return!
Kay sa indi madugay magataliwan na ako kag indi na magbalik!
For the SECOND time – Job declares his NEED for a MEDIATOR – Job 9:33
Sa IKADUHA nga tion - Si Job nagsiling nga KINAHANGLAN niya sang MANUGPATUNGA – Job 9:33
There is no other way for SINFUL men to approach a HOLY God – than through Jesus!
Wala sang iban nga paagi nga ang tawo nga MAKASASALA makapalapit sa Ginoo – kundi si Jesus lang gid!
Jesus died on the cross so that we could approach God - **Hebrews 4:16**
Si Jesus nanginmatay sa krus gani indi kita magkatahap nga magpalapit sa Ginoo - **Hebreo 4:16**
It is only through Him we have complete access – to our Holy and Perfect God!
Paagi lang gid sa Iya may pahanugot kita sa pagpalapit – sa aton Balaan kag Perpekto nga Ginoo!
I Timothy 2:5 – "There is one God and one Mediator between God and men – Jesus Christ!"
I Timoteo 2:5 – "Kay may isa lang ka Dios kag may isa lang ka manugpatunga sa Dios kag sa mga tawo – ini wala sing iban kundi ang tawo nga si Cristo Jesus!"

3RD - I am Innocent – Chapter 17
3RD - Inosente ako – Kapitulo 17
1st – God is my defense… vs. 1-9
1st – Ang Ginoo ang akon nga depensa… vs. 1-9
My spirit is crushed - and my life is nearly snuffed out - the grave is ready to receive me…
Madali na lang ako mapatay - daw sa mabugto na ang akon ginhawa - handa na ang lulubngan para sa akon…
I am surrounded by mockers - I watch how bitterly they taunt me…
Ginalibutan ako sang mga manugtamay - bulgar gid ang ila pagtamay sa akon…
You must defend my innocence - O God - since no one else will stand up for me!
Buligi ako nga mahilway ako - O Dios - wala na sang iban nga makabulig sa akon kundi ikaw lang!
When Jesus was falsely accused by the religious leaders…
Sang gin-akusahan si Jesus sang mga relihioso nga mga lider…
I Timothy 6:13 – "Jesus… witnessed the good confession before Pontius Pilate…"

I Timoteo 6:13 – "Sa atubangan sang Dios nga nagahatag sang kabuhi sa tanan, kag sa atubangan ni Cristo Jesus nga nagsugid sang kamatuoran kay Poncio Pilato… ari ang akon sugo sa imo…"
An interesting statement – because Jesus did not say much to Pilate – **John 19:9**
Katingalahan - tungod si Jesus wala gid nagsabat kay Pilato – **Juan 19:9**
Isaiah 53:7 – "He was oppressed and He was afflicted - yet He opened not His mouth…"
Isaias 53:7 – "Gindaogdaog siya kag ginsakit - pero wala gid siya nagreklamo…"
Meaning Jesus TRUSTED in God to be His DEFENSE!
Buot silingon GINSALIG ni Jesus sa Ginoo ang Iya nga DEPENSA!
When others say bad things about us – make false accusation to make us look bad…
Kung may mga tawo nga maghambal sang malain parte sa aton - nagahimo sang indi matuod nga mga akusasyon para mangin malain kita sa panulukan sang iban…
We always have two options – defend ourselves / or let God defend us…
May ara kita pirme duha ka pililian - depensahan ang aton kaugalingon / ukon ang Ginoo ang magadepensa sa aton…
We can defend ourselves – as Job was finally recognizing was futile…
Pwede kita makadepensa sa aton kaugalingon - pareho kay Job nga karon nahibaluan na niya nga wala sang pulos ang iya ginpanghambal…
But guaranteed God will always do a better job – better to let Him be our defense!
Pero sigurado gid nga ang Ginoo ang mas maayo magpanghikot sa tanan nga butang - mas maayo nga tugutan naton siya nga magdepensa sa aton!
Despised by everyone… vs. 4-9
Ginatamay sang tanan… vs. 4-9
You have closed their minds to understanding - but do not let them triumph…
Ginlipdan mo ang panghunahuna sang akon mga abyan agod indi sila makaintiendi - gani indi sila pagtuguti nga magmadinalag-on sa ila nga pag-akusar sa akon…
They betray their friends for their own advantage – so let their children faint with hunger…
Pareho sila sa tawo nga nagaluib sa iya mga abyan para makakuwarta – nga amo ang kabangdanan sang pag-antos sang iya kabataan…
God has made a mockery of me among the people - they spit in my face…
Ginhimo ako sang Dios nga kaladlawan sang mga tawo - kag ginaduplaan nila ako sa guya…
My eyes are swollen with weeping - and I am but a shadow of my former self…
Nagapalangdulom na ang akon panulok sa kasubo - daw kalag na ako kaniwang…
The virtuous are horrified when they see me - the innocent rise up against the ungodly…
Ang mga tawo nga nagakabig sang ila kaugalingon nga matarong nagakatingala sa sining natabo sa akon - ginapakamalaot nila ako subong sa isa ka indi diosnon nga tawo…
Yet HE shall keep the RIGHTEOUS [Hebrew] - those with clean hands will become stronger!
Para sa ila ang matarong nga tawo malig-on sa iya nga pagkabuhi [Hebrew] - kag nagabaskog pa gid!
Saying God will DEFEND us – does not mean it will happen right away…
Kung ang Ginoo MAGADEPENSA sa aton - indi buot silingon matabo dayon…
People will make assumptions [closed minds] and will still MOCK us…
Ang mga tawo padayon sa pag-akusar sa aton [closed minds] kag sa PAGYAGUTA sa aton…
But God will KEEP the RIGHTEOUS – and in the end we will be STRONG!
Pero AMLIGAN sang Ginoo ang mga MATARONG - kag sa katapusan mangin MAKUSOG!
Psalm 37:7/39 – "Be still in the presence of the LORD, and wait patiently for him to act… The LORD rescues the godly; he is their fortress in times of trouble."
Psalm 37:7/39 – "Magpakalinong ka sa presensya sang Ginoo kag maghulat nga mapailubon sa iya nga himuon… Ang kaluwasan sang mga matarong nagahalin sa Ginoo; Siya ang ila mabakod nga dalangpan sa tion sang kalisod."

2nd – Dark days… vs. 10-16
2nd – Madulom nga mga inadlaw… vs. 10-16
Better argument… vs. 12
Mas maayo nga pagbaisay… vs. 12
As for all of you - come back with a better argument…
Pero ginahangkat ko sila sa pag-usisa liwat sa akon…
Though I still will not find a wise man among you!
Sigurado nga masapwan ko nga wala sing bisan isa sa ila nga nakaintiendi!
My days are over - my hopes have disappeared - my hearts desires are broken…
Madali na lang matapos ang akon mga inadlaw - napaslawan ang akon mga plano - kag mga handom…
These men say that night is day - they claim that the darkness is light!
Pero nagasiling sila nga basi mangin maayo man ang akon kahimtangan sa palaabuton - Siling nila, 'Sa pihak sang kadulom may magaabot nga kasanag!
We live in a WORLD that is upside down – everyone has an OPINION …
Nagakabuhi kita sa KALIBUTAN nga madasig lang nga nagabag-o - ang tanan may OPINYON…
As a RESULT - is evil is good / and ALL that is good is evil!
Ang RESULTA - ang malain nangin maayo / kag TANAN nga maayo nangin malain!
Isaiah 5:20 - "Woe unto them that call evil good, and good evil..."
Isaias 5:20 - "Kaluluoy kamo nga mga nagakabig sang malain nga maayo kag sang maayo nga malain..."
The WORLD would love for us to look to our OPINION to find TRUTH…
Gusto gid sang KALIBUTAN nga magtan-aw kita sa aton nga OPINYON sa pagpangita sang KAMATUORAN…
What is right for you / may not be what is right for me – everything is RELATIVE…
Kung ano ang husto sa imo / basi indi husto para sa akon - ang tanan NAGAANGOT lang…
Event Pontius Pilate famously said to Jesus – what is TRUTH - **John 18:38**
Bisan si Pilato nagpamangkot kay Jesus - ano gid bala ang KAMATUORAN - **Juan 18:38**
But It does not matter what MEN think - the TRUTH is in the WORD - **Romans 3:4**
Pero indi importante kung ano ang hunahuna sang TAWO - ang KAMATUORAN ara sa PULONG sang Dios - **Roma 3:4**
The Bible is our ANCHOR in a crazy world – making us STABLE – SURE FOOTED!
Ang Bibliya ang aton ANGKLA sa ini nga magamo nga kalibutan - NAGAPALIG-ON sa aton - NAGAPABAKOD!
Psalm 119:160 / John 17:17 - "Your word is truth."
Salmo 119:160 / Juan 17:17 - "Matuod ang tanan mo nga pulong."
No hope… vs. 13-16
Wala sang paglaum… vs. 13-16
What if I go to the grave - and make my bed in darkness…
Kon maglaom gid man ako amo ang makaestar na sa lugar sang mga patay - gusto ko na iplastar ang akon hiligdaan sa sining madulom nga lugar…
What if I call the grave my father - and the maggot my mother or my sister…
Kabigon ko na ang lulubngan nga akon amay - kag kabigon ko ang mga ulod nga magaut-ot sa akon nga akon iloy kag mga utod nga babayi…
Where then is my hope - can anyone find it…
May paglaom pa bala ako - sin-o ang makasiling nga may paglaom pa ako…
No - my hope will go down with me to the grave - we will rest together in the dust!
Indi - ang akon paglaom magaupod sa akon sa lugar sang mga patay - magaupod kami didto sa idalom sang duta!

Although there were glimmers of TRUTH – God would be his DEFENSE…
Bisan may mga banaag sang KAMATUORAN - ang Ginoo ang iya nga DEPENSA…
And there was a MEDIATOR / ADVOCATE who would allow him to STAND…
Kag may MANUGPATUNGA / MANUGLAYGAY nga magatugot sa iya sa PAGTINDOG…
Because Job was still looking to the WRONG places for ANSWERS…
Tungod kay si Job nagapangita sang SABAT sa INDI HUSTO nga mga lugar…
He was weary of defending himself – still confused about the reason God allowed his trials…
Ginlapyo na siya sa pagdepensa sa iya kaugalingon - galibog ang iya ulo kung ano ang rason ngaa gintugutan sang Ginoo ang mga pagtilaw sa iya kabuhi…
Causing Job to conclude again – his hopelessness – even in death…
Naghinakop sa liwat si Job - wala sing paglaum - bisan sa kamatayon…
Job was not ready YET – to see the real issue – was God was working on his heart!
Indi pa handa si Job - nga makita ang matuod nga problema - ang Ginoo nagapanghikot sa iya tagipusuon!